

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
НАПН України
Науковий університет імені Етвеша Лоранда
(м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельціх (Польща)
ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ»

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Збірник тез доповідей
за матеріалами VI Міжнародної науково-практичної
конференції 27-28 жовтня 2022 року

Україна, Мукачево
27-28 жовтня 2022 р.

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(Протокол № 9 від 21 листопада 2022 р.)

Рецензенти:

Хомич Лідія Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Стахів Марія Олексіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, Львівський національний університет ім. Івана Франка (м. Львів).

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції, 27-28 жовтня 2022 р., Мукачєво / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачєво: Вид-во МДУ, 2022. – 402 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія:

Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Горват М.В. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

<i>МАРУЩИНЕЦЬ Д.М., ЛІБА О.М. РОЗВИТОК КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ІЗ ВПРОВАДЖЕННЯ STEM-ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОЦЕС НАВЧАННЯ</i>	219
<i>МАТЮЩЕНКО В.В. ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ</i>	222
<i>МЕДВІДЬ А.В., КАС'ЯНЕНКО О.М. СОЦІАЛІЗАЦІЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ</i>	224
<i>МЕДВІДЬ М.М., КІТІТОВ М.О., КРИВОРУЧКО В.О. ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРЕЛІКУ ВІЙСЬКОВО-ПРОФЕСІЙНИХ ТА ВІЙСЬКОВО-СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТЬОГО ОФІЦЕРА НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....</i>	226
<i>МІШКУЛИНЕЦЬ О.О. ВПРОВАДЖЕННЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ У ЗМІСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....</i>	229
<i>МОЛНАР Т.І. ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ЗДОБУВАЧА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ МІЖКУЛЬТУРНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА</i>	231
<i>МОНАСТІРСЬКА О.В. ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ – НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ЯКІСНОЇ ОСВІТИ.....</i>	233
<i>МОЧАН Т.М. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ</i>	236
<i>НЕДОСЕКА І.Р., ЛІБА О.М. ВЧИТЕЛЬ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ТА БАТЬКИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ</i>	239
<i>НЕМЕШ Н.В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. МОТИВАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЧНІВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ</i>	241
<i>НИЧКАЛО С. А. ДО ПИТАННЯ ПРО ПРІОРИТЕТНІСТЬ ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ В МИСТЕЦЬКІЙ ПЕДАГОГІЦІ.....</i>	243
<i>НОС Л.С., ШКУМБАТЮК О.Б. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ДІАЛОГІЧНОГО ІНШОМОВНОГО МОВЛЕННЯ ЗДОБУВАЧА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.....</i>	245
<i>ОГІЄНКО О.І. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ У СВІТОВИЙ ОСВІТНИЙ ПРОСТІР</i>	249
<i>ПАВКО А.І. ВИЩА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ПРИНЦИПИ, КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ, ЗОВНІШНІ ВИКЛИКИ</i>	251
<i>ПАВЛИК М.А. РОЛЬ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ</i>	256
<i>ПАЗЮРА Н.В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В СХІДНО-АЗІЙСЬКИХ КРАЇНАХ</i>	258
<i>ПАЩЕНКО І. М. АРТ-ТЕРАПІЯ В ІНКЛЮЗИВНІЙ МИСТЕЦЬКІЙ ОСВІТІ.....</i>	261

Список використаних джерел

1. Вукіна Н. В. Критичне мислення: як цьому навчати: наук.-метод. посіб. / за наук. ред. О. І. Пометун. Харків, 2007. 190 с.
2. Пометун О. І. Нова українська школа: розвиток критичного мислення в учнів початкової школи. Київ, 2020. 192 с.

»

МОЧАН Т.М.

Мукачівський державний університет, Україна

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

У Законі України про концепцію національної програми інформатизації зазначено: «Інформатизація освіти спрямовуватиметься на формування та розвиток інтелектуального потенціалу нації, удосконалення форм і змісту навчального процесу, впровадження комп'ютерних методів навчання та тестування, що дасть можливість вирішувати проблеми освіти на вищому рівні з урахуванням світових вимог. Серед них – індивідуалізація навчання, організація систематичного контролю знань, можливість враховувати психофізіологічні особливості кожної дитини тощо. Результатами інформатизації освіти мають бути: розвиток інформаційної культури людини (комп'ютерної освіченості); розвиток змісту, методів і засобів навчання до рівня світових стандартів» [1].

До процесу організації освітнього процесу в умовах НУШ ставляться нові завдання, нові вимоги, зацентровано увагу на оновленні форм і методів навчання учнів молодшого шкільного віку. Навчання з використанням комп'ютера для НУШ є актуальним та перспективним оскільки починаючи з початкової школи виховується майбутнє покоління яке працюватиме в інформаційному суспільстві [2].

Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процесі початкової школи сприяє появі нових видів освітньої діяльності, яка характерна для сучасного інформаційного середовища. Інформаційні технології, що є універсальним засобом навчання, дозволяють не тільки формувати у здобувачів початкової освіти інформаційній (цифрові) компетенції, які на

думку А. Хуторського відносяться до ключових, а й розвивають особистісні якості, задовольняють їх інтерес до навчання. Науковець зазначає, що за різних реальних засобів (телефон, айфон, аудіопротравач, комп'ютер, планшет, принтер, ксерокс, факс, модем) та інформаційних технологій (аудіо- та відеозапис, електронна пошта, Skype, ЗМІ) формуються вміння самостійного пошуку, аналізу та опрацювання потрібної інформації. З точки зору А. Хуторського, ця компетентність забезпечує навички роботи з інформацією в електронному вигляді, що використовується при вивченні навчальних предметів так і в повсякденному житті [3].

Розвиток сучасних інноваційних технологій у системі освіти, стимулює використання програмних засобів у початковій школі. Зазначимо, що правильне застосування можливостей нових інформаційних технологій в початковій школі сприяє: активізації пізнавальної діяльності, підвищенню якісної успішності школярів; досягненню значних результатів навчання за допомогою електронних навчальних матеріалів які використовує вчитель на уроках в початковій школі; розвитку навичок самоосвіти і самоконтролю у молодших школярів; підвищенню рівня комфортності навчання; зниженню дидактичних труднощів в учнів; підвищення активності та ініціативності молодших школярів на уроці; розвитку інформаційного мислення школярів, формування їх інформаційно-комунікаційної компетенції; удосконаленню навичок роботи на комп'ютері учнів молодшого шкільного віку.

В процесі освітньої діяльності, для ефективного проведення уроків у початковій школі вчитель створює мультимедійні освітні програми, презентації та проекти, використовує готові мультимедійні продукти і комп'ютерні навчальні програми, а також Інтернет ресурси для навчальної та позакласної роботи. Інформаційні технології можуть бути використані на всіх навчальних предметах. Використання ІКТ, навчальних програм та ігор на уроці дозволяє зробити процес навчання мобільним, цікавим, продуктивним.

За ступенем навчальної діяльності комп'ютерні завдання можуть бути розділені на такі види:

- навчальні (сприяють набуття нових компетентностей);
- тренувальні (здійснюють закріплюючу і контрольну функції, сприяють практичному відпрацюванню наявних навичок роботи у процесі навчання);
- розвиваючі (сприяють виявленню і розвитку творчих здібностей та навичок притаманних індивідуально кожному учню);
- комбіновані (поєднують у собі різні варіації та співвідношення функцій трьох вищеписаних видів).

Оволодіння комп'ютером у початковій школі вигідно учням. Вони можуть використовувати його як засіб у власній діяльності, а навчання з використанням комп'ютера не є проблемою для них. Зазвичай, вчитель використовує комп'ютер для демонстрації та під час обговорення нового матеріалу у електронній формі, використовується також при організації навчальних ігор для індивідуального навчання. У процесі роботи, учні використовують комп'ютер для розв'язування навчальних та практичних завдань: виконують прості операції з файлами (створення, збереження, пошук, запуск програми); вироблення вмінь виконувати практичні завдання та творчі роботи в програмах: Word Pad, Microsoft Power Point, Microsoft; запускати найбільш використовувані програми: текстовий і графічний редактор, тренажери, тести; робота з текстами та зображеннями (інформацією), об'єктами; шукати, змінювати, зберігати, використовувати та передавати інформацію та дані, створювати контент, путівники, каталоги, довідники, Інтернет та комп'ютерні невеликі проекти та презентації.

Отже, використання ІКТ у початковій школі дозволяє модернізувати навчальний процес, підвищувати його ефективність, диференціювати його з урахуванням індивідуальних здібностей кожного учня, а також сприяє формуванню цифрової компетентності молодших школярів.

Список використаних джерел

1. Закон України про концепцію національної програми інформатизації (2016). Відомості Верховної Ради. Редакція від 01.08.2016, підстава 922-19, 9, 89
2. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
3. Хуторской, А. В. Ключевые компетенции и образовательные стандарты. URL: <http://eidoss.ru/news/compet/htm>

ВЧИТЕЛЬ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ТА БАТЬКИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Закон «Про освіту», затверджений 05 вересня 2017 року, Закон «Про освіту» надає батькам вибір впливати на навчання власної дитини, на визначення траєкторії її навчання, на організацію навчального процесу у закладі. У батьків з'явилась можливість більш активно брати участь у розробці проектів, стратегії розвитку школи, у виборах її директора, вони мають змогу обирати зручну для себе форму допомоги школі, вчителям, класним керівникам, дитячому колективу, разом з педагогами брати відповідальність за реалізацію поставлених завдань, активно долучатися до змін в освіті.

Значний внесок у дослідження проблеми взаємодії школи і сім'ї у вихованні особистості зробили сучасні педагоги і психологи. Ними вивчались різні аспекти проблеми: особливості виховного потенціалу родинної педагогіки (С. Бабишина, З. Болтарович, М. Стельмахович); підготовка до виконання батьківських та материнських функцій (В. Бойко, Д. Луцик, Г. Чередніченко); формування педагогічної культури сучасних батьків (А. Марушкевич, В. Постовий); психологічні основи сімейного виховання (В. Кравець); основні напрями співпраці сім'ї і школи (Т. Алексеєнко); форми організації роботи з батьками в освітньому закладі (І. Рибальченко); виховна робота сім'ї та школи з важковиховуваними дітьми (В. Татенко, Т. Титаренко, В. Оржеховська); педагогічні проблеми молоді сім'ї (Т. Алексеєнко, В. Постовий); спілкування батьків і вчителів з дітьми (П. Щербань)

Теоретична основа нової української школи базується на засадах педагогіки партнерства, міжнародних практик, кращого досвіду педагогів-новаторів і перш за все великого українського педагога В.О. Сухомлинського, який залишив всім нам власний досвід Павлівської школи партнерства, школи Радості. Цей досвід дозволив збудувати модель нової української школи, визначити місію школи XXI століття.

Основи взаємодії педагогів з батьками сформульовані В. Сухомлинським: «Якомога менше викликів до школи батьків для моральних нотацій дітям, для лякання дітей батьківською «сильною ру-

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>